

YTTRANDEDatum
2020-12-15
Ert datum
2020-09-25Dnr
STY 2020-555
Er referens
Fi2020/03342Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Skatt på engångsartiklar SOU 2020:48

Tullverket har tagit del av utredningen Skatt på engångsartiklar SOU 2020:48. Mot bakgrund av myndighetens uppdrag och hur förslagen kan komma att påverka myndighetens verksamhet lämnas följande synpunkter.

Sammanfattande synpunkter

Tullverket anser att förslaget är möjligt att genomföra men att 2, 6 och 9 §§ i förslaget till skatt på engångsartiklar behöver justeras samt att vissa stycken i förslaget behöver utvecklas ytterligare och i vissa avseenden krävs klagöranden.

För att genomföra förslaget behöver Tullverket bygga om IT-system, införa tilläggsnummer till varukoder och utveckla nya dokumentkoder samt ta fram information och utbilda personal. De nya numren och koderna måste också anmälas till EU-kommissionen och integreras i TARIC.

Om förslaget genomförs kommer det att öka arbetsbördan för Tullverket och över tid kräva mer personella resurser eftersom antalet omprövningar förväntas öka.

Kostnaderna för Tullverket uppges i utredningen till en miljon kronor i initiala kostnader och därefter cirka 250 000 kronor per år. Tullverket behöver få återkomma senare med mer exakta beräkningar än vad som tidigare lämnats till utredningen i det här avseendet. Omställning av IT-system kräver dessutom att personella resurser frigörs för att genomföra de nödvändiga förändringarna. Tullverket kan därför behöva prioritera ner annan nödvändig IT-utveckling.

Specifika synpunkter

Definitionen av engångsartikel i 2 § behöver enligt Tullverkets uppfattning förtydligas. Det förs flera resonemang i utredningen om olika definitioner av begreppet som förekommer i andra sammanhang. Bland annat framgår det av författningskommentaren till 2 § i den föreslagna lagen om skatt på engångsartiklar (härefter benämnd ESL), att definitionen har hämtats från definitionen av en plastprodukt för engångsbruk i artikel 3.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/904 av den 5 juni 2019 om minskning av

vissa plastprodukters inverkan på miljön, det s.k. engångsplastdirektivet. Vid en jämförelse mellan de två definitionerna kan det konstateras att det finns skillnader som bidrar till osäkerhet kring vilka varor som ska beskattas. Av direktivets definition framgår det att det avser varor som "...inte har utformats, konstruerats eller släppts ut på marknaden för att under sin livscykel återanvändas flera gånger genom att sändas tillbaka till en producent för att återfyllas eller återanvändas för samma ändamål som den utformades för." I definitionen i ESL saknas " genom att sändas tillbaka till en producent". Enligt Tullverkets uppfattning leder det till att de flesta varor kan komma att falla utanför det skattepliktiga området då de flesta produkter kan återfyllas eller återanvändas för samma ändamål, även om det är inom en begränsad tid. T.ex. en "engångsmugg" som kan återanvändas/återfyllas för en påtår kaffe på ett café faller utanför definitionen i ESL.

Av definitionen av plast i 2 § ESL följer att det ska vara fråga om ett visst material men också att materialet ska användas som huvudsaklig strukturkomponent i slutprodukten. Varor som ska beskattas enligt ESL ska alltså ha plast som en huvudsaklig strukturkomponent. Vad som avses med begreppet förklaras närmare på bl.a. sidan 257 i utredningen där det framgår att med begreppet avses att plasten behövs för att slutprodukten ska kunna fylla sin avsedda funktion. Frågan är dock varför det bara är engångsartiklar där plasten fyller en funktion som ska beskattas. Det förekommer rimligen också engångsartiklar i vilka samma material används på ett sätt som inte fyller någon funktion. Dessa ska således inte beskattas utifrån nuvarande definition. Denna fråga bör belysas ytterligare i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Av 6 § ESL framstår det som att det är livsmedelsbehållare som är avsedda för förtäring som är undantagna från skatteplikt. Bestämmelsen bör därför omformuleras så att det tydligare framgår att det är livsmedlet i livsmedelsbehållaren som avses.

Vidare i 6 § ESL regleras att skatt inte ska tas ut på livsmedelsbehållare om behållaren förpackas industriellt. Det framstår av ordalydelsen som att det är behållaren som ska förpackas industriellt medan det som egentligen torde avses är att livsmedlet ska förpackas industriellt i förpackningen ifråga. Även i detta avseende bör bestämmelsen omformuleras.

Om förpackningen kommer att användas för att förpacka livsmedel industriellt eller ej och huruvida den förpackningen är nödvändig för att säkerställa hållbarheten på livsmedlet är faktorer som i många fall kommer att vara okända för Tullverket vid importtillfället när skatteplikten inträder. Det kommer enligt Tullverkets uppfattning leda till att många ärenden måste omprövas och således till ökad arbetsbörda både för Tullverket och för importörer.

Från skattskyldighet undantas, enligt 9 § ESL, import av skattepliktiga varor som vid varje tillfälle inte överstiger 40 stycken engångsartiklar. Vad som avses med "varje tillfälle" vid import utvecklas i författningskommentaren av vilken det framgår att med begreppet avses

exempelvis import av varor som förpackats i separata försändelser men transporteras i direkt anslutning till varandra. Begreppet "varje tillfälle" är ett främmande begrepp i tullagstiftningen och kommer enligt Tullverkets uppfattning att leda till svåra gränsdragnings- och tillämpningsproblem i praktiken i Tullverkets verksamhet. Hur ska t.ex. begreppet bedömas utifrån att varor deklarerats, 40 i taget, från ett tullager? Vad är då ett tillfälle? Ytterligare klargöranden i detta avseende efterfrågas därför.

Ärendets handläggning

I detta ärende har överdirektören Fredrik Holmberg beslutat. Föredragande har varit verksjuristen Pierre Duras. I den slutliga handläggningen har även rättschefen Karin Erlingsson och enhetschefen Martina Lövstrand deltagit.

TULLVERKET

Fredrik Holmberg

Kopia till:

Finansdepartementet

Roger Ghiselli

Tullverket

Verksledningsstaben

Kommunikationsavdelningen

Enheten för nationell samordning